

God zoeken in stilte op weg naar een 'andere wereld'

Welkom

Welkom in deze vierde viering in het teken van ons jaarthema 'Niets menselijk is de Bijbel (Psalmen) vreemd'. Vandaag zoomen we in op twee van de vijftien bedevaartslieparen, meer bepaald psalm 121 en 122. En ja, ook wij gaan liederen zingen. Meer zelfs: volgens Wikipedia zijn ook wij hier op bedevaart. Een bedevaart of pelgrimage is nl. – ik citeer – "*een reis naar een bedevaartsoord dat een bijzondere betekenis heeft binnen een religie of levensovertuiging*". Mocht Jebron geen bijzondere betekenis voor ons hebben, we zouden hier niet zijn. En net als in bedevaartsoorden zijn ook wij "*mensen van overal aangewaaid, die samen een kring vormen; vele gezichten, elk zijn verhaal*". Met vandaag tijd en ruimte om te "*spreken en te luisteren, alsook voor stilte die valt*". Zingen wij elkaar van harte welkom met het...

Lied van samenkomst pag. 30

Inleiding

'God zoeken in stilte op weg naar een andere wereld'. Toen we de vieringen in de werkgroep liturgie verdeelden, voelde ik direct een uitnodiging om dit onderwerp uit te werken. Ik voelde me vooral aangesproken door 'zoeken in stilte'. Waarom zou ik anders boeken kopen met als titel 'Stil leven. Een stem voor rust en ruimte in drukke tijden' (Kristien Bonneure) of het boek 'Mystiek en verzet' (Dorothee Sölle) met als ondertitel 'Gij stil geschreeuw'? (Ik die bijna nooit een boek koop. Daarvoor ben ik te lang bibliothecaris geweest in Oudegem en was mijn licentiaatsverhandeling gewijd aan het openbaar bibliotheekwezen.) God die zich laat kennen als we het stil maken, als we open en vrij luisteren naar Zijn stem in onszelf.

'God zoeken in stilte'. Wat ga ik anders doen in een abdij, twee à driekeer per jaar? Bij voorkeur in Westvleteren, maar ook in Westmalle en Averbode, en over een paar weken voor het eerst in Orval. Niet voor het bier, wél voor de stilte en voor de biddende gemeenschap. Want monniken leven als het ware met de psalmen, in elke gebedsdienst laten ze de psalmen "hun ziel en bezieling voeden omdat ze de heilige Geest in zich bevatten" schrijven ze in het CD-boekje. Ik nodig jou met de woorden van de monniken uit om naar psalm 124, ook een pelgrimslied, te "*luisteren met een open, doorlaatbaar en ontvankelijk hart*".

Beurtzang naar psalm 124. Onze hulp is in de naam van de Heer. CD Wie bemint zingt. Gezangen en orgelspel uit de Sint-Sixtusabdij Westvleteren, nr. 8, 3:08

Is het jou ook opgevallen hoe actueel deze eeuwenoude tekst is? Psalm 124 – en bij uitbreiding de hele bijbel - reikt ons een bril aan om op het spoor te komen wat echt belangrijk is in het leven: medemenselijkheid en levenskwaliteit. De geschiedenis van de joden leert ons dat ze meestal slachtoffer werden van vreemde mogendheden en van discriminatie. Wat toen gebeurde, is echter ook vandaag nog aan de orde, of beter: aan de wanorde. Meer zelfs, vandaag zijn de Israëliëse leiders die het voor het zeggen hebben zelf *"een mensenmacht die vervolgt, die levens verscheurt, die haat doet oplaaien."*

En toch blijft de schrijver van psalm 121 hoopvol. Luister maar hoe ook Jos Van Pelt vandaag oproept vertrouwen te hebben: *"Alles keert volkomen ten goede"*.

Psalm 121

"Hulp heb ik nodig, meer dan een mens mij kan bieden:
ondersteuning, stevig gevestigd,
ontzagwekkend als een berg,
veilig, beschuttend, zo ruim als hemel en aarde."

"Zeker, deze hulp komt jou tegemoet, twijfel niet.
Je voet zal niet wankelen.
Vertrouw er op: alles keert ten goede.
Ja, vertrouw! Alles keert volkomen ten goede.
Deze hulp gaat elke twijfel te boven.
Als een schaduw die jou vergezelt,
doet hij jou deugd en beschut jou.
De zon op de middag schaadt je niet,
en de maan om middernacht evenmin.
Je blijft gevrijwaard van alle kwaad, verlost van pijn,
veilig kom je tot je recht,
helemaal, tot op de bodem van jouw bestaan.
Waar je ook gaat of staat, wat je ook doet,
veilig en geborgen zal je zijn voor eens en altijd."

Vertrouwen, een mens kan niet zonder. Een relatie kan niet zonder. Een gemeenschap kan niet zonder. Een maatschappij kan niet zonder. Maar het is ook een geloofsbelijdenis dat een betere wereld mogelijk is. Niet dat er enkel positieve eigenschappen verwoord worden in de psalmen, denk aan de vorige twee vieringen over verwondering, dankbaarheid en blijheid. De 150 psalmen drukken in bevattelijke taal zowat alle stemmingen en uitdagingen uit waarmee gelovigen in hun dagelijks leven kunnen geconfronteerd worden: van wanhoop en verlatenheid tot hoopvolle verwachting en spirituele vreugde. Zo zijn er lofzangen die de Heer prijzen, maar evengoed individuele en collectieve smeekbeden, gericht aan God of aan de koning, alsook historische psalmen die herinneren aan het verleden van Israël... en dus ook pelgrimslieederen. Deze psalmen werden hoogstwaarschijnlijk geschreven voor de pelgrims die onder meer in de paastijd maar ook ter gelegenheid van andere feestdagen naar de tempel in Jeruzalem trokken om te bidden en te offeren.

Lied 'Land van belofte' pag. 23

Laten ook wij als het ware optrekken naar Jeruzalem dat vandaag allesbehalve 'een stad van vrede' is. Mokum is de vernederlandste vorm van het Jiddische woord מוקם *mokem* dat '(veilige) plaats' betekent. Jeruzalem veilig? Het kan verkeren!

Psalm 122

122 ¹ Een pelgrimslied van David.

Verheugd was ik toen ik hoorde:

'Wij gaan naar het huis van de HEER,'

² verheugd ben ik, nu onze voeten staan
binnen je poorten, Jeruzalem.

³ Jeruzalem, als een stad gebouwd,
hecht en dicht opeen.

⁴ Daar komen de stammen samen,
de stammen van de HEER,

om Israëls plicht te vervullen,
te prijzen de naam van de HEER.

⁵ Daar zetelt het gerecht,
daar troont het huis van David.

⁶ Vraag om vrede voor Jeruzalem:
'Dat rust hebben wie van je houden,
⁷ dat vrede heerst binnen je muren
en rust in je vesting.'

⁸ Om mijn verwanten en vrienden
zeg ik: 'Vrede zij in jou.'

⁹ Om het huis van de HEER, onze God,
wens ik je al het goede.

Tijd om te spreken en te luisteren

Jos Van Pelt interpreteert "Wij gaan naar het huis van de Heer" als volgt: "Laten we op zoek gaan naar wat ons verbindt". Inderdaad, waaraan moet jij denken bij het lezen van psalm 121, 122 én 124. Welk woord, welk beeld of welke zin raakt jou vandaag? Of hoe heb jij ooit bedevaarten beleefd? Of ruimer: wanneer ervaar jij de weldaad van stilte?

Praktische punten en omhaling

Tafelgebed 'Jij sprekende stilte, fluistering van liefde' pag. 24

Vrije voorbeden en 'Ga, tot de einden der aarde' pag. 39

Onze vader die in de hemel zijt pag. 83

Slotgebed genomen uit psalm 122 in vertaling van Jos Van Pelt

Laten we op zoek gaan naar wat ons verbindt,
naar Jeruzalem, eindelijk een 'Stad van Vrede'.
Want binnen jouw poorten komt elk tot zijn recht
en deelt er in jouw koninklijke majesteit.
Bid om vrede voor deze stad – en bij uitbreiding voor alle steden –
en vraag welvaart voor wie haar bijvereren,
Jeruzalem, rijke stad van vrede.
Vrede en kracht zij in jouw grondvesten,
welvaart en vreugde in jouw paleizen.
Omwille van ieder met wie ik verbonden leef,
zeg ik: "Vrede voor jou, lieve Stad van Vrede".
Omwille van ons onaantastbaar verbond
blijf ik voor jou ijveren tot het uiterste,
Jeruzalem, mijn liefste Stad van Vrede.

Vredeswens en zending met het lied 'Vrede en alle goeds' (3x) pag. 86

(Stefaan Van den Abbeele)